

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Tipy a triky

Právo

Ze světa

Dotace

Z judikatury

Krátce

Červenec 2024

Editorial

Ze školních let si určitě pamatujeme ten moment, kdy přišel čas odložit povinnosti a vyrazit vstříc letním dobrodružstvím. Začátek července pro mě tímto zvláštním okamžikem stále zůstává, i když do školy už nějaký ten pátek nechodím.

Letos se k uvolněnějšímu naladění přidává i lepší se ekonomická situace, která se u většiny Čechů zlepšuje už druhý rok v řadě, a domácnosti jsou z nejhoršího venku. Ukazuje to náš index finanční situace domácností, který dlouhodobě zkoumáme ve spolupráci s organizací STEM. Špatná nálada ale přetrvává a 53 procent lidí si myslí, že se celková situace v Česku nevyvíjí dobře. Přitom letos očekáváme obnovení ekonomického růstu a negativní nálady by nás neměly brzdit.

V této souvislosti je trochu škoda, že ekonomickou stabilitu a předvídatelnost podnikatelského prostředí více nepodpoří zákonodárce. Nový zákon o účetnictví a doprovodná novela zákona o daních z příjmů, u nichž se bez ohledu na značně rozpracovaný stav a datum v kalendáři navrhuje účinnost již od 1. ledna 2025, jsou toho (ne)zdárným příkladem.

Aktuální vydání Daňovek přináší i dva rozsudky NSS z oblasti daně z příjmů, přičemž jen jeden vnímáme z hlediska stability a předvídatelnosti podnikatelského prostředí pozitivně. Do budoucna nezbývá než si přát, aby finanční správa i české soudy postupovaly víc dle „selského rozumu“.

Přeji vám, ať si čtením červencových Daňovek nenecháte zkazit dobrou náladu a najdete v nich řadu nových či inspirativních podnětů.

Užijte si léto.

Daniel Szmaragowski

Partner
KPMG Česká republika

2 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Změny v oblasti spotřebních daní od roku 2025

Vláda schválila návrh novely zákona o spotřebních daních. Ten přináší řadu klíčových změn, které jsou motivovány snahou o snížení administrativní zátěže pro plátce daně, zvýšení právní jistoty na trhu s vybranými výrobky a zvýšení efektivnosti procesu výběru spotřební daně. Důvody pro tuto novelu jsou podloženy zkušenostmi z aplikační praxe, judikaturou a potřebou reagovat na nové prováděcí právní předpisy v evropské legislativě.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Lukáš Arazim
larazim@kpmg.cz

Hlavním motivátorem novely je snaha o odstranění právních nejistot a snížení byrokracie, což by mělo podnikatelům usnadnit podnikatelskou činnost a zároveň umožnit správcům daně efektivněji spravovat daně. Mezi tyto změny patří například rozšíření elektronizace některých procesů, což povede k rychlejší a transparentnější komunikaci mezi daňovými subjekty a správcem daně. Změn se ale dočkáme téměř ve všech částech zákona. V některých sekcích to budou změny kosmetické a stylistické, v jiných budou mít věcný dopad. Změní se například posuzování malých a nezávislých pivovarů a jejich zařazení.

S ohledem na změny v evropské legislativě se dalšího významného zefektivnění dočká sekce přímého výběru a vrácení spotřebních daní. Toto opatření zahrnuje například změny v procesech pro vrácení daně osobám požívajícím výsad a imunit, což by mělo celý proces značně zjednodušit a zrychlit. Naopak u institutu **vrácení daně z minerálních olejů** osobám užívajícím tyto oleje pro výrobu tepla se současné lhůty zkrátí. Žádat vrácení spotřební daně z takovýchto olejů bude možné pouze do třetího měsíce od počátku vzniku nároku namísto současných šesti.

Další oblastí, kterou novela bude měnit, je **skladování a prodej surového tabáku** a zrušení doby tzv. doprodeje cigaret a zahřívaných tabákových výrobků z důvodu změny sazby spotřební daně. Poměrně vítanou úpravou je snížení administrativní zátěže u tzv. odpadních minerálních olejů: ruší se povinnost dokládát ekonomickou stabilitu žadatele o vydání povolení nabývat vybrané výrobky osvobozené od daně. Změn se také dočkají podmínky pro přepravu osvobozených odpadních olejů.

Novela zákona o spotřebních daních tak představuje významný krok k modernizaci daňového systému v souladu s evropskými předpisy a s dopadem na efektivitu správy daní. Dá se očekávat, že navrhované změny, které připomínkovala i Komora daňových poradců, pozitivně ovlivní jak státní rozpočet, tak daňové subjekty. V současné době je návrh novely zákona v legislativním procesu jako tisk č. 736 v Poslanecké sněmovně.

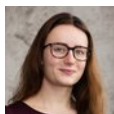
3 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Kdy je opravdu nutné podat dodatečné přiznání k DPH

Opravy již podaných daňových přiznání k DPH nejsou v praxi ničím neobvyklým. Mnohdy daňové doklady v období, do kterého náleží, nemáme k dispozici nebo je jednoduše zapomeneme zahrnout. Proto se pojďme podívat na situace, kdy máme povinnost podat dodatečné přiznání k DPH a kdy můžeme opravy vyřešit elegantněji – uvedením v řádném daňovém přiznání k DPH.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz
222 123 850

Kateřina Zákostelská
kzakostelska@kpmg.cz

Daniela Sommer
ddsommer@kpmg.cz

§ 104 zákona o DPH

Zákon o DPH se v ustanovení § 104 věnuje nesprávnému uvedení daně za jiné zdaňovací období. V zásadě platí, že plátce DPH může uvést zdanitelná plnění v daňovém přiznání za dřívější nebo pozdější období bez nutnosti podávat dodatečné přiznání za to období, do kterého by dle data uskutečnění mělo toto zdanitelné plnění patřit.

Správce daně je povinen takový postup plátce daně přijmout – správce tedy dané plnění ponechá v období, za které bylo plátcem vykázáno.

Nicméně, jestliže by uvedením skutečnosti rozhodné pro stanovení daně v daňovém přiznání za dřívější zdaňovací období byla v tomto dřívějším období snížena daň, vyměří správce daně úroky z prodlení. Obdobně to platí i pro uvedení v pozdějším období, kdy jsou úroky z prodlení vyměřeny, pokud by ve správném období dle data uskutečnění zdanitelného plnění byla snížena výsledná daňová povinnost. Úroky z prodlení jsou pak splatné do 15 dnů od oznámení platebního výměru.

Úroky z prodlení správce nevyměří, pokud plátce deklaruje pozdě přijatá plnění v režimu přenesení daňové povinnosti a má přitom plný nárok na odpočet.

Ustanovení § 104 tedy šetří náklady jak na straně daňových subjektů, které nemusejí podávat dodatečná daňová přiznání, tak na straně správců daně, kteří nemusí doměřením měnit dřívější (nebo budoucí) daňové povinnosti.

Kdy nelze § 104 použít

Zjednodušení provádění oprav však nelze využít vždy. Zákon o DPH vyjmenovává situace, kdy plátce musí přistoupit k podání dodatečného daňového přiznání:

4 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

- Pokud by postup dle tohoto ustanovení ovlivnil výši poměrného či krátčího koeficientu nároku na odpočet. Proto je nutné ověřovat časové posuny na konci kalendářního roku.
- Pokud se jedná o uskutečnění vybraného plnění v rámci použití režimu OSS s místem plnění v tuzemsku nebo OSS při dovozu.

Dále také není přípustné v daňovém přiznání za jiné zdaňovací období uvést skutečnosti, které správně náležejí do zdaňovacího období, jež je předmětem postupu k odstranění pochybností nebo daňové kontroly.

To v podstatě znamená, že v případě, kdy daňový subjekt neodhalí nevykázané transakce sám, ale je mu zaslána výzva k odstranění pochybností nebo je vůči němu zahájena daňová kontrola, vyžaduje správce daně podání dodatečného daňového přiznání.

Závěrem uvádíme, že všechny tyto postupy mohou využít i identifikované osoby.

5 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Cizinci z vybraných zemí od července nepotřebují pracovní povolení

Novela zákona o zaměstnanosti přinesla mimo jiné i rozšíření výjimek z povinnosti cizinců mít pro účely práce v Česku patřičné povolení k zaměstnání, a to o kategorii „občané vybraných zemí“. Vláda nyní přijala nařízení, které konkretizuje seznam zemí, na něž se výjimka od 1. července bude vztahovat. Relokace těchto cizinců do Česka se tak zjednoduší, i nadále však budou potřebovat pobytové oprávnění.

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Vojtěch Kotora
vkotora@kpmg.cz

Obecně platí, že cizinci ze zemí mimo Evropskou unii potřebují pro práci v Česku povolení k zaměstnání. Vybrané skupiny cizinců, kteří splňují specifické podmínky, jsou však z této povinnosti vyňaty. Tyto skupiny definuje zákon o zaměstnanosti a patří mezi ně například držitelé povolení k trvalému pobytu, studenti nebo absolventi akreditovaných oborů či držitelé některých typů povolení k dlouhodobému pobytu.

K již stávajícím výjimkám od 1. července přibude nová skupina – občané vybraných států. Ti bez jakýchkoliv dalších podmínek získají automaticky volný přístup na český trh práce. Vláda na seznam vybraných států zařadila **Austrálii, Japonsko, Kanadu, Korejskou republiku, Nový Zéland, Velkou Británii, Spojené státy americké, Singapur a Izrael**. Je pravděpodobné, že se výčet v budoucnu rozšíří o občany Taiwanu, který byl nakonec z původního návrhu vypuštěn, protože nesplňuje podmínku být samostatným státem. Nový volný přístup na trh práce se vztahuje jak na cizince zaměstnané lokálně, tak na vyslané zaměstnance.

Povinnost opatřit si pobytové oprávnění zůstává v platnosti

Je nutné zdůraznit, že se popsaná regulace týká výlučně pracovních povolení. Nadále je tak potřeba, aby si tito cizinci proto, aby mohli v Česku legálně pracovat, vyřídili patřičné vízum nebo povolení k pobytu. Ačkoli mají všechny výše uvedené země s Českem bezvízový styk, tj. jejich občané u nás mohou po dobu 90 dnů (a někdy i více) pobývat bez víza, tuto výhodu lze využít výhradně pro nevýdělečnou činnost a nikoli za účelem zaměstnání či pracovního vyslání.

V praxi to znamená, že pro krátkodobé pracovní pobyty bude i nadále vyžadováno schengenské vízum. Pro pobyty dlouhodobé, tedy nad tři měsíce, pak zaměstnanecká nebo modrá karta. Na rozdíl od současného stavu budou zaměstnanecké karty těmto cizincům vydávány v tzv. neduálním režimu a stávající duální zaměstnanecké karty na tento režim automaticky přejdou **1. července**. Budou tedy sloužit pouze jako povolení k pobytu za účelem zaměstnání, ale samotné zaměstnání již nebude podléhat schválení úřadů, a to včetně případných změn zaměstnavatele či pracovního zařazení (oznamovací povinnost dle zákona o pobytu cizinců však zůstává). Modrá karta v neduálním režimu neexistuje a pokud se cizinec rozhodne žádat o tento typ povolení, nová úprava ho významně neovlivní.

Upozorňujeme, že nutnost vyřízení pobytového oprávnění není jen záležitostí cizince. **Situace, kdy cizinec**

6 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

vykonává práci bez platného pobytového oprávnění, je považována za nelegální zaměstnávání, za které zaměstnavateli hrozí **pokuta až 10 milionů korun** a další sankce.

Ačkoli je volný přístup na trh práce pro výše uvedené cizince významnou pozitivní změnou, vzhledem k nutnosti řešit pobytovou stránku bude jejich zaměstnávání stále komplikovanější než v případě občanů EU. Z diskuze s úřady jsme vyrozuměli, že aktuálně se o rozvolnění pobytového režimu neuvažuje.

Tématu se dlouhodobě věnujeme. O chystaných změnách v zaměstnávání cizinců ze třetích zemí jsme již informovali [zde](#), o volném přístupu na trh práce pro cizincům se zvláštním dlouhodobým pobytem se dočtete [zde](#).

7 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Nový způsob hlášení zaměstnanců vyslaných do ČR

Ministerstvo práce a sociálních věcí představilo nová pravidla pro oznamování vyslání zaměstnanců v rámci nadnárodního poskytování služeb do České republiky. Tato pravidla jsou účinná od 1. července 2024 a týkají se všech zaměstnavatelů, kteří plánují vyslat své zaměstnance do ČR po tomto datu. Nový systém oznamování přináší několik významných změn, které budou mít vliv na související administrativní procesy.

Vojtěch Kotora
vkotora@kpmg.cz

Petr Štětina
pstetina@kpmg.cz

Změny při oznámení vyslání

Od 1. července 2024 musí být všechna oznámení o zahájení vyslání pracovníků podána výhradně prostřednictvím nového registračního portálu. Tento portál, spravovaný Státním úřadem inspekce práce, byl spuštěn právě k 1. červenci 2024. Jakákoli nová oznámení o vyslání učiněná jiným způsobem nebudou považována za platná a nebude k nim vůbec přihlíženo.

Původní online formulář pro zahájení nebo ukončení vyslání pracovníků, včetně formuláře pro oznámení zahájení vyslání ve formátu PDF, není na portálu MPSV od 1. července 2024 dostupný.

Změny ve vyslání pracovníků, která byla oznámena do 30. června 2024

Pro vyslání pracovníků, která byla Úřadu práce ČR oznámena do 30. června 2024, platí po 1. červenci specifická pravidla pro ukončení, prodloužení či změny. Tato podání bude možné provádět dvěma způsoby:

1. **Nově – prostřednictvím registračního portálu** – tento způsob však vyžaduje zpětné zadání oznámení o zahájení vyslání a následné ohlášení příslušné změny nebo ukončení.
2. **Přechodně – písemně ve formátu PDF** – zasláním vyplněného formuláře na příslušnou pobočku Úřadu práce ČR tak, jak to bylo dosud možné. Tento způsob bude možné využívat pouze do 31. prosince 2024.

Nutnost doložení pracovněprávní dokumentace

Od 1. července 2024 je rovněž nutné, aby zaměstnavatel při oznámení vyslání svého pracovníka předložil kopii dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu. Tato dokumentace musí být předložena v českém nebo slovenském jazyce, případně musí být překlad do českého jazyka zaměstnavatelem zajištěn. Ten pak odpovídá i za správnost tohoto překladu. Kopie pracovněprávní dokumentace bude nutné nahrát při registraci vyslání prostřednictvím nového portálu a není tak možné zasílat tyto dokumenty zvlášť.

8 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Uvedené změny jsou součástí digitalizace stání správy a mají zjednodušit a zefektivnit proces oznamování vyslání zaměstnanců a zajistit, že budou všechny relevantní údaje centrálně evidovány a snadno dostupné příslušným úřadům. Zaměstnavatelé by měli věnovat pozornost těmto novým pravidlům, aby se vyhnuli možným sankcím za nesplnění oznamovací povinnosti.

Na závěr upozorňujeme, že tyto změny se týkají pouze vyslání v rámci nadnárodního poskytování služeb zaměstnavatelem usazeným v EU. Na ostatní vyslání, např. ze zemí mimo EU, se tyto změny nevztahují a hlášení tak bude i nadále prováděno vůči Úřadu práce ČR.

9 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Ochrana věřitelů ve světle novely zákona o přeměnách

19. července 2024 nabyde účinnosti zásadní novela zákona o přeměnách (162/2024 Sb.). V tomto článku shrnujeme změny zákona týkající se ochrany věřitelů a osob zúčastněných na přeměně a uplatňování jejich práv. V této souvislosti se rovněž zabýváme změnami v oblasti informační povinnosti osob zúčastněných na přeměně.

Petr Janíček
pjanicek@kpmg.cz

Jakub Nováček
jnovacek@kpmg.cz

Zřízení dostatečného zajištění

Novela zákona o přeměnách mění zejména vymezení pohledávek, jejichž zajištění mohou věřitelé požadovat, a časový rámec uplatnění práva na zajištění. To platí obdobně i pro pohledávky budoucí nebo podmíněné. V dosavadním znění zákona se ochrana při doslovném výkladu vztahovala pouze na nesplatné pohledávky, které vznikly před zápisem přeměny do obchodního rejstříku.

Nově se výslovně připouští, že právo na dostatečné zajištění mají i věřitelé pohledávek budoucích či podmíněných, pokud vyplývají ze závazků vzniklých před zveřejněním projektu přeměny a jestliže se v důsledku přeměny zhorší jejich dobytost. Pohledávky, ohledně nichž vznikne právo na dostatečné zajištění, tedy nemusí ke dni publikace projektu přeměny existovat. Zákon o přeměnách tímto poskytuje vyšší míru ochrany věřitelům pohledávek, které vznikají na základě dlouhodobých smluvních vztahů (např. úvěrových, nájemních nebo rámcových smluv).

Změnám týkajícím se přeshraničních přeměn obchodních společností jsme se [věnovali v tomto článku](#).

Pokud nedojde mezi věřitelem a osobou zúčastněnou na přeměně k dohodě o způsobu zajištění pohledávky, musí věřitel uplatnit právo na dostatečné zajištění u soudu nejpozději do tří měsíců ode dne zveřejnění projektu přeměny, jinak toto právo zaniká (prekluzivní lhůta). Dosud přitom byla dána lhůta šestiměsíční, která běžela ode dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku. V praxi tak dojde k podstatnému zkrácení lhůty, které dává společnostem zúčastněným na přeměně větší právní jistotu. Na druhou stranu zvyšuje požadavky na bdělost věřitelů při ochraně jejich práv. Pro praxi je rovněž velmi důležité, že zákon nově výslovně stanoví, že podání návrhu věřitele na dostatečné zajištění nebrání zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

Zákon o přeměnách po novele nově rovněž stanovuje, že dostatečné zajištění zřizuje přímo soud svým rozhodnutím. V této souvislosti novela výslovně stanovuje některé aspekty soudního řízení, například požadavek na osvědčení důvodné obavy věřitelem, nutnost přihlídnutí k druhu a výši pohledávky soudem a zřízení zajištění nejdříve dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku. V praxi jako zajištění přichází v úvahu zejména zřízení zástavního práva nebo poskytnutí jistoty.

10 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Informační povinnost

Nově rovněž nebude nutné zveřejňovat oznámení o uložení projektu přeměny do sbírky listin ani upozornit věřitele na jejich práva v obchodním věstníku. Postačí, pokud osoba zúčastněná na přeměně uloží vedle projektu přeměny do sbírky listin i upozornění pro věřitele, zástupce zaměstnanců (resp. zaměstnance) a společníky na jejich práva. Novela tak zjednodušuje proces zveřejnění projektu přeměny a snižuje finanční náklady přeměn obchodních společností. V praxi podle našeho názoru může být problematické nové pravidlo, které stanovuje povinnost zveřejnit upozornění na práva věřitelů, zaměstnanců a společníků rovněž na internetových stránkách zúčastněné osoby v případě, že internetové stránky zřizuje. Toto pravidlo tak dopadne na všechny akciové společnosti a ty společnosti s ručením omezeným (případně jiné korporace), které si internetové stránky zřídily dobrovolně. V praxi může být prokazování skutečnosti, že upozornění bylo zveřejněno na internetových stránkách společnosti po celou zákonem požadovanou dobu (jeden měsíc přede dnem schválení přeměny) složité. Míru nutnosti a způsob prokazování této skutečnosti pravděpodobně vyjasní až praxe.

Účinnost novely

Pro praxi je rovněž důležitá otázka, jakým zněním zákona o přeměnách se budou řídit už zahájené přeměny. Novela v přechodných ustanoveních stanovuje, že pokud byl projekt přeměny vypracován (tj. podepsán) ve znění zákona účinném přede dnem nabytí účinnosti novely (19. července 2024), dokončí se přeměna podle zákona v současném znění. Orgán společnosti příslušný ke schválení přeměny nicméně může rozhodnout (tzv. opt-in režim), že se v již probíhající přeměně má postupovat podle zákona v novém znění.

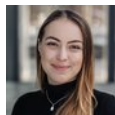
11 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Hromadné žaloby nově i v Česku

Hojně sledovaný inovativní zákon o hromadných žalobách nabyl účinnosti 1. července 2024. Nově tak skupiny osob budou moci spojit své nároky založené na stejném či podobném základě do jedné žaloby a ušetřit tak na nákladech soudního řízení.

Pavlína Rampová
prampova@kpmg.cz

Tereza Klabenešová
tklabenesova@kpmg.cz

Zákon o hromadném občanském řízení soudním vychází z evropské směrnice, která vyžaduje zavedení účinného a účelného procesního mechanismu pro zástupné (hromadné) žaloby s cílem ochrany kolektivních zájmů spotřebitelů (a drobných podnikatelů), posílení jejich postavení vůči podnikatelům a snížení nákladů na soudní řízení. Shrnutí základních prvků uvádíme zde:

- **Co je hromadné řízení?** Soudní řízení, ve kterém se projednává a rozhoduje spor týkající se práv nebo oprávněných zájmů více osob, postup v tomto řízení a výkon rozhodnutí vydaného v tomto řízení.
- **Koho se zákon týká?** Skupiny spotřebitelů. Za spotřebitele se podle zákona považují nejen nepodnikající fyzické osoby, ale i drobní podnikatelé s maximálně 10 zaměstnanci a ročním obratem do 50 milionů korun.
- **Jak se stát jedním ze skupiny spotřebitelů?** Zákon je vystavěn na modelu opt-in. Spotřebitelé se tedy se svým nárokem musí sami aktivně přihlásit. K přípustnosti žaloby je třeba skupina alespoň 10 spotřebitelů.
- **O jaké nároky se jedná?** Nároky, které mají stejný nebo podobný skutkový a právní základ do té míry, že je účelné, aby práva a oprávněné zájmy byly projednány a rozhodnuty v hromadném řízení. Typově charakter nároku není nijak omezen (např. požadovat peněžitou částku, opravu/výměnu zboží, slevu z ceny, zdržení se nezákonného jednání, určení, zda právní poměr existuje či nikoliv). Ani výše jednotlivého plnění není omezena. V hromadném řízení však půjde projednat a rozhodnout až spory o práva a oprávněné zájmy, které vznikly po 24. listopadu 2020.
- **Kdo je oprávněn hromadnou žalobu podat?** Jako žalobce v řízení vystupuje pouze nezisková organizace zapsaná u Ministerstva průmyslu a obchodu, která bude v řízení vystupovat za skupinu spotřebitelů (např. dTest nebo Sdružení českých spotřebitelů). Ta bude muset být v řízení zastoupena advokátem.
- **Kolik bude zapojení do hromadného řízení stát?** Zapojení do řízení je bezplatné. Zúčastnění spotřebitelé nenesou finanční rizika v případě neúspěchu hromadné žaloby. V případě úspěchu však bude žalobci (neziskové organizaci) náležet přiměřená odměna, kterou stanoví soud. Ta nesmí přesáhnout 16 % z přisouzeného plnění nebo 2,5 mil. Kč, pokud byla stanovena paušálně (zejm. u nepeněžitých plnění).
- **Jaký soud bude o hromadné žalobě rozhodovat?** Příslušný je v prvním stupni vždy Městský soud v Praze.
- **Jak bude řízení probíhat?** Zjednodušeně lze průběh řízení shrnout následovně: (1) shromáždění skupiny alespoň 10 spotřebitelů s podobnými nároky, (2) podání hromadné žaloby prostřednictvím neziskové organizace jako žalobce u soudu, (3) soud posoudí přípustnost hromadné žaloby, (4) zahájení hromadného řízení, (5) [přihlašování](#) dalších spotřebitelů s jejich nároky do hromadného řízení ve stanovené lhůtě, (6)

rozhodnutí soudu ve věci samé.

- **Kde najít aktuálně probíhající řízení?** Zákon předpokládá zřízení rejstříku hromadných řízení, který však ještě není zpřístupněn.

13 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Flexibilnější úprava v příležitostné osobní silniční dopravě

Koncem května vstoupilo v platnost evropské nařízení, které přineslo některé změny týkající se úpravy doby odpočinku a přestávek v práci v příležitostné osobní silniční dopravě. Nařízení má primárně za cíl přizpůsobit toto odvětví specifickému pracovnímu rytmu, zmírnit pravidla pro řidiče v této dopravě a zajistit tím cestujícím lepší služby. Nařízení je přímo použitelné a aplikovatelné ve všech členských státech.

Lubica Čáp
lubicacap@kpmg.cz

Richard Hajdučík
rhajducik@kpmg.cz

Příležitostnou osobní dopravou se rozumí doprava, u níž se nejedná o linkovou přepravu cestujících a která je zpravidla organizována z podnětu zákazníka nebo samotného podnikatele v dopravě. Příkladem jsou rekreační, školní nebo jiné obdobné zájezdy. Zaměstnavatel bude moci nově řidičům turistických autobusů rozdělit povinnou přestávku nebo posunout dobu odpočinku.

Podle obecné právní úpravy musí být řidičům poskytnuta přestávka v trvání alespoň 45 min za každých 4,5 hodiny řízení. Příležitostným řidičům bude možné nově rozdělit tuto přestávku na dva samostatné úseky, v trvání alespoň 15 min. Současně musí ale být zachován dosavadní požadavek, aby celková doba přestávky dosahovala minimálně 45 min.

Pokud vykonává řidič příležitostnou dopravu trvající šest nebo více dnů, může nastoupit na svůj denní odpočinek až o jednu hodinu později, pokud celková doba řízení za tento den nepřesáhne sedm hodin. Podmínkou ale je, aby tím nebyla ohrožena bezpečnost silničního provozu. Odložení odpočinku proto nebude možné každý den. Uvedenou odchylku lze využít pouze jednorázově a dvakrát při dopravě trvající osm nebo více dnů. I v těchto případech je i nadále nezbytné dodržet začátek týdenní doby odpočinku.

Pro účely kontrol nových odchylek bude řidič povinen mít ve vozidle jízdní list vyplněný před začátkem cesty, a také jízdní listy nebo jejich kopie v listinné nebo elektronické podobě za uplynulých 28 dní. Toto tzv. kontrolované období se od 31. prosince 2024 prodlouží na 56 dní. Kopie není povinen dopravce převážet, pokud vozidlo používá tachograf, umožňující záznam tohoto druhu dopravy. Jedná se o náhradní řešení Evropské komise do doby, než budou zavedeny chystané změny ve funkci digitálních tachografů.

Řidiči zájezdových autobusů budou mít nově rovněž možnost řídit delší vnitrostátní zájezdy v délce až 12 dnů, což bylo doteď možné pouze během mezinárodních cest.

Komise tak předpokládá, že by uvedené změny mohly zlepšit schopnost dopravců organizovat efektivní a kvalitní příležitostnou přepravu cestujících, zjednodušit pracovní podmínky a zajistit větší flexibilitu řidičů. Aklimatizace na nové podmínky v praxi nějakou dobu potrvá. Jaký bude výsledek, ukáže až čas.

14 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Jaké povinnosti přinese zálohování PET lahví a plechovek

PET lahve vyhozené do žlutého kontejneru se nedaří všechny recyklovat. Pomoci by s tím mělo povinné zálohování. Ministerstvo životního prostředí zveřejnilo návrh novely zákona o obalech. Shrnujeme, jaký dopad bude mít na spotřebitele i podnikatele.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz

O plánovaném zavedení zálohování PETek a plechovek jsme vás informovali již [dříve](#). Princip zálohování spočívá v tom, že výrobce, ale i prodávající budou mít povinnost k částce, za kterou prodávají nápoj, připočítat částku zálohy. Aby spotřebitelé získali zálohu zpět, budou muset neponičené nápojové obaly včetně etikety odnést zpět na místo k tomu určené.

Zálohované obaly

Zálohovat se budou PET obaly a plechovky od nealkoholických nápojů o objemu 0,1 až 3 litry, dále i od některých alkoholických nápojů, které neobsahují více než 15 % alkoholu. Výjimku ze zálohování budou mít obaly od mléka a mléčných výrobků, od ledové kávy s mlékem a jednorázové skleněné obaly. Zálohování se dále nebude týkat například obalů poskytovaných při přepravě na mezinárodních trasách (např. v autobuse) nebo prodávaných v bezcelních zónách či určených pro export.

Výše zálohy zatím stále není jistá a bude stanovena vyhláškou. Ministerstvo životního prostředí ji odhaduje na **minimálně 4 Kč**.

Nové povinnosti

Nové povinnosti přibudou:

- výrobcům nápojových obalů;
- velkoobchodům a maloobchodům (tedy posledním prodejcům);
- operátorovi zálohového systému; a
- běžným spotřebitelům.

Výrobci budou muset obaly u operátora registrovat a zaplatit mu zálohu a poplatek za každý obal uvedený na trh. Když bude výrobce nápoj v zálohovaném obalu prodávat poslednímu prodejci, ten bude muset kromě ceny zaplatit zálohu. Následně spotřebitel také poslednímu prodejci zaplatí kromě ceny nápoje i zálohu. Když bude spotřebitel nápojový obal vracet, poslední prodejce mu vrátí zálohu. Poslední prodejce bude následně vracet odebrané obaly operátorovi, který mu zálohy proplatí. Poslední prodejce mu naopak zaplatí manipulační poplatek jako odměnu za manipulaci s obaly. Operátor bude mít řadu povinností vztahujících se k odebraným obalům – zkontrolovat, sečíst,

15 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

přepravit a zpracovat odpad z obalů. Recyklovaný materiál následně bude moci prodat (např. výrobcům). Životní cyklus materiálu by se díky tomu mohl opakovat.

Poslední prodejci (běžné prodejny, ale třeba i čerpací stanice) budou muset navíc zřídit tzv. místa zpětného odběru, kterých podle odhadů ministerstva vznikne až 11 000. Tato povinnost se vztáhne kromě kamenných prodejen i na e-shopy, které disponují vlastním rozvozem (např. Rohlík.cz nebo Košík.cz).

Odkdy se bude zálohovat?

Ministerstvo původně odhadovalo, že zálohovat se začne od počátku roku 2025. V návrhu zákona je sice účinnost k 1. lednu 2025, nicméně ministerstvo navrhuje poskytnout rok na přípravu. Zálohování by tak mohlo být spuštěno **v roce 2026**. Novela je nyní na počátku legislativního procesu a zatím nebyla předložena vládě k projednání.

Směrnice o náležitě péči: co musí společnosti vědět

Evropská unie zavádí novou směrnici o náležitě péči firem v oblasti udržitelnosti (CSDDD). Tato směrnice společně přináší nové povinnosti. Ty se budou muset připravit na důkladnější kontrolu nejenom svých aktivit, ale také svých dodavatelských řetězců.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz

Karolína Kubíčková
kkubickova@kpmg.cz

Povinnosti pro společnosti

Společnosti budou muset identifikovat a řešit možné i skutečné negativní dopady na lidská práva a životní prostředí při své činnosti, v dceřiných společnostech a u obchodních partnerů. Budou tak muset pravidelně mapovat rizika, přijímat preventivní opatření, aby předešly škodám na lidských právech a životním prostředí, a provádět nápravu, když ke škodám dojde.

Velké společnosti budou dále povinny vypracovat a realizovat přechodové plány na zmírnění změny klimatu, které budou v souladu s cíli Pařížské dohody a Evropského klimatického zákona.

Na které společnosti se bude směrnice vztahovat?

Směrnice se vztahuje na velké unijní společnosti **s více než 500 zaměstnanci a ročním obratem přesahujícím 150 milionů eur** a za určitých podmínek i na společnosti s více než 250 zaměstnanci a obratem přesahujícím 40 milionů eur. Dále se vztahuje na velké společnosti ze třetích zemí, které dosahují ročního obratu přes 150 milionů eur v EU, a za určitých podmínek i pokud mají obrat vyšší než 40 milionů eur.

Mikro, malé a střední podniky (SMEs) nejsou přímo zahrnuty, ale mohou být nepřímo ovlivněny jako součást řetězců velkých společností.

Náklady na dodržování pravidel

Společnosti ponесou různé náklady spojené s plněním nových povinností, které budou zahrnovat náklady na vytváření a udržování mechanismů pro mapování a řízení rizik či náklady spojené s adaptací firemních operací a hodnotových řetězců (tedy činností souvisejících s výrobou zboží nebo poskytováním služeb, např. vývoj výrobku či jeho likvidace, a činností v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů) tak, aby byly v souladu s novými požadavky.

17 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Prosazování pravidel

Členské státy určí orgány, které budou dohlížet na dodržování pravidel a ukládat sankce v případě jejich porušení.

Společnosti budou odpovědné za škody způsobené nedodržáním povinností náležité péče. O dodržování zákonných povinností se přitom má starat především statutární orgán. Porušením by tedy mohlo dojít i k porušení péče řádného hospodáře a souvisejícím rizikům. Oběti budou mít také právo na odškodnění.

Další kroky

Směrnice vstoupí v platnost 20 dní po zveřejnění v Úředním věstníku EU. Členské státy budou mít dva roky na její transpozici do národního práva. Společnosti by měly začít co nejdříve pracovat na zavedení náležitých procesů, aby byly na nové požadavky připraveny.

Směrnice CSDDD představuje zásadní změnu pro společnosti v oblasti udržitelnosti a dodržování lidských práv a očekáváme, že přinese změnu v řadě právních předpisů v ČR. O konkrétních změnách vás budeme průběžně informovat.

18 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

Aktuální vývoj v Pilíři 1

OECD zveřejnila doplňující informace k pravidlům pro stanovení tržní ceny u marketingových a distribučních činností (tzv. částka B) v zemích s nízkou kapacitou (jurisdikce, které mají omezené zdroje a data). Jasnější je i otázka načasování podpisu mnohostranné dohody.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

David Kronovetr
dkronovetr@kpmg.cz

Pilíř 1 stanoví pravidla, jak přerozdělit část zisku největších a nejziskovějších nadnárodních skupin do zemí prodeje zboží nebo spotřeby služby (tzv. částka A), bez ohledu na to, zda mají v zemi prodeje zastoupení. Součástí Pilíře 1 je i stanovení pravidel, **jak přiřazovat procentní ziskové marže** (tzv. částka B) marketingovým a distribučním činnostem v zemi prodeje zboží nebo spotřeby služby. Pravidla pro stanovení částky B by mělo být možné použít bez ohledu na velikost skupiny. Naleznete je ve [zprávě](#) OECD z února 2024, o které jsme vás informovali [zde](#). Součástí jsou i pravidla pro zvýhodněný a zjednodušený přístup ke stanovení částky B, která jsou nyní začleněna do Pokynů OECD k převodním cenám (pokyny části B v příloze k části IV).

OECD nyní vydala [doplnění zprávy](#) se seznamem zemí, které na základě současných ekonomických ukazatelů (rating země BBB+ a nižší) mohou tento postup použít, a také seznam zemí, které vyjádřily předběžné rozhodnutí této možnosti využít (např. Brazílie, Argentina z velkých ekonomik nebo Ukrajina, Srbsko ze zemí evropských), s možností zavedení těchto pravidel již od roku **2025**. Ostatní země inkluzivního rámce by měly tento postup respektovat tak, aby v těchto zemích nedocházelo k dalšímu zdanění zisků zdaněných v rámci částky B.

OECD na konci května zároveň [informovala](#), že se blíží k dokončení všech dokumentů vztahujících se k Pilíři 1, s cílem otevřít mnohostrannou dohodu k podpisu **na konci června 2024**. Implementací pravidel Pilíře 1 (především částky A) řada zemí podmiňuje svůj závazek nezavádět digitální daně.

Pilíř 2: vyšly další administrativní pokyny

Inkluzivní rámec OECD vydal čtvrtou sadu administrativních pokynů k provádění modelových pravidel globální minimální daně a informace k procesu, kterým se bude uznávat kvalifikovaný status vnitrostátních dorovnávacích daní.

Jan Kiss
jankiss@kpmg.cz

Iveta Košťálová
ikostalova@kpmg.cz

OECD zveřejnila 17. června 2024 další [informace](#) ke globální minimální (dorovnávací) dani v rámci Pilíře 2.

[Čtvrtá sada](#) administrativních pokynů obsahuje sjednocující informace k následujícím oblastem:

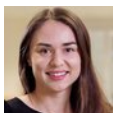
- postupy, které umožňují agregovat různé kategorie odložených daňových závazků, pro určení, zda byly vypořádány a uhrazeny během pěti následujících zdaňovacích období a není tedy nutné o ně následně snižovat výši zahrnutých daní;
- metodika pro určení odložených daňových pohledávek a závazků pro účely dorovnávacích daní;
- alokace přeshraničních splatných a odložených daní;
- pravidla týkající se alokace zisků a daní v transparentních uspořádáních;
- pravidla pro určení dorovnávacích daní u sekuritizačních entit.

V průběhu prací na přípravě globální minimální daně byla doplněna možnost zavést vnitrostátní dorovnávací daň. Tím se umožní zdanit zisky podléhající minimální dani na úrovni jurisdikce, ve které zisky vznikly, a nikoliv pouze na úrovni mateřských společností. Modelová pravidla tak zahrnují specifické pořadí kroků, které brání jurisdikci v uložení dodatečné daně na nízce zdaněné zisky skupiny, pokud byly tyto zisky již zdaněny podle „kvalifikovaných“ pravidel v jiné jurisdikci.

Zároveň byl zaveden zjednodušený **proces pro ověření**, zda se dorovnávací daň v jednotlivých jurisdikcích považuje za kvalifikovanou. Zajišťuje tak výběr daně ve stejné výši, jaká by byla vybrána na úrovni mateřských společností. OECD nyní zveřejnila [dokument](#), který formou otázek a odpovědí shrnuje hlavní rysy tohoto přechodného kvalifikačního mechanismu.

Štědré dotace v průmyslu EU ETS

Státní fond životního prostředí ČR vyhlásil v rámci Modernizačního fondu novou výzvu ENERG ETS č. 1/2024, která se zaměřuje na modernizaci zdrojů energie či výrobních nebo zpracovatelských zařízení v průmyslu EU ETS. Cílem modernizace je zvýšit účinnost zdrojů energie, snížit spotřebu energie či redukovat emise.

Silvie Beranová
sberanova@kpmg.cz

Monika Svobodová
monikasvobodova@kpmg.cz

Společnosti v režimu EU ETS mohou podávat žádosti o podporu od **15. července do 15. listopadu 2024**. Žádat přitom mohou o **dotaci na investice ve výrobě**, díky kterým se **sníží celková spotřeba energie v průmyslových zařízeních** nejméně o **20 %** nebo se **sníží emise skleníkových plynů** alespoň o **40 %**.

Výzva je určena pro subjekty provozující zařízení EU ETS na území České republiky. Alokace výzvy činí velkorysých 15 mld. Kč. Velké podniky mohou získat podporu až **40 % způsobilých nákladů**, maximálně však **6 mld. Kč na jeden projekt**, který musí být **dokončen v horizontu tří let**.

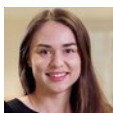
Za **způsobilé výdaje** se považují výdaje na investice v podobě stavebních prací, dodávek technologií či služeb souvisejících s předmětem podpory apod. Dále lze podpořit výdaje na technický a autorský dozor včetně BOZP, výdaje na povinnou publicitu atd. Dodávky, které budou součástí žádosti o dotaci, je nutné realizovat prostřednictvím **výběrových řízení** v souladu se zákonem o veřejných zakázkách / pravidly pro výběr dodavatele.

Žadatelé musí při podání žádosti doložit mimo jiné **emisní posudek**, ale také **energetický posudek**, u něhož se vyžadují např. údaje o energetické náročnosti a objemu emisí žadatele za posledních **pět let** apod. Na webu SFŽP ČR je k výzvě zveřejněn také **vzor** požadovaného **popisu investice** nebo výpočtový nástroj pro kalkulaci míry podpory: [Model pro stanovení výše podpory – SFŽP ČR \(sfzp.cz\)](https://sfzp.cz/)

V případě zájmu o podrobnější informace nás neváhejte kontaktovat. Rádi s vámi probereme plánovanou modernizaci a možnost získat dotační podporu.

Dotace na výzkum a vývoj v programu TREND

Technologická agentura České republiky vyhlásila 12. veřejnou soutěž v programu TREND. Podporu lze získat na průmyslový výzkum a experimentální vývoj.

Silvie Beranová
sberanova@kpmg.cz

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

Žádosti o podporu lze podávat od **27. června do 14. srpna 2024**. Soutěž je určena pro podniky, které už mají zkušenost s vlastní výzkumnou a vývojovou činností. Žadatelem může být malý, střední i **velký podnik**. Alokace soutěže bude určena podle státního rozpočtu na rok 2025.

Maximální míra podpory pro velké podniky je omezena na 25 až 65 % způsobilých výdajů, a to v závislosti na tom, zda bude podnik realizovat průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj a zda bude tyto aktivity provádět v účinné spolupráci s malým a středním podnikem nebo výzkumnou organizací. Podpořit lze provozní náklady. Maximálně lze získat 25 mil. Kč na jeden projekt.

Doba realizace projektu je stanovena maximálně na 36 měsíců, přičemž ukončena musí být nejpozději 31. prosince 2027. Zároveň je realizaci projektu možné zahájit nejdříve v lednu 2025. Výstupem projektu musí být např. průmyslový vzor, užitný vzor, prototyp, funkční vzorek, software, poloprovoz, ověřená technologie nebo patent. Hlavní uchazeč může podat maximálně jeden návrh projektu. Projekt je možné realizovat na celém území České republiky včetně Prahy.

V případě zájmu vám rádi pomůžeme s přípravou žádosti o dotaci.

NSS se zastal daňového subjektu u akviziční struktury

Nejvyšší správní soud odmítl názor finanční správy, že nákup podílu financovaný úvěrem a následná fúze za účelem přenesení úvěru do nově nakoupené provozní entity představuje zneužití práva. K rozhodnutí ve prospěch poplatníka přispěla schopnost daňového subjektu vysvětlit ekonomickou racionalitu transakce. Důležitým aspektem byl zároveň požadavek úvěrující banky na faktické přenesení úvěru na provozní entitu.

Jan Kiss
jankiss@kpmg.cz

Žaneta Pokorná
zpokorna@kpmg.cz

V posuzovaném případě došlo k akvizici české provozní společnosti novým investorem, zahraniční skupinou. Po akvizici následovaly vnitroskupinové transakce, a to i za pomoci fúze, které vedly k přenesení bankovního akvizičního úvěru na českou provozní společnost. To požadovala externí banka v úvěrové dokumentaci.

Správce daně v přenesení úvěru na českou provozní entitu za pomoci fúze (a dalších transakcí) spatřoval zneužití práva vedoucí k získání neoprávněné daňové výhody (ve formě daňově uznatelných úroků z úvěrového financování). Ve své argumentaci mimo jiné uvedl, že transakce mohla být uspořádána jiným způsobem nebo mohla být realizována jiná transakce.

Krajský soud a následně NSS se v projednávaném případě postavily za daňový subjekt. Soudy uznaly, že daňový subjekt vysvětlil ekonomickou racionalitu posuzovaných transakcí, přičemž klíčovou roli hrály požadavky banky uvedené v úvěrové smlouvě. Dle NSS byl požadavek banky na přenesení úvěru na českou provozní entitu racionální, protože posiluje postavení banky jako věřitele. Dle soudu nelze ekonomický smysl transakce popřít pouhým konstatováním, že transakce mohla proběhnout jinak, nebo že mohla být realizována jiná transakce.

Očekáváme, že tento rozsudek bude v budoucnu hojně diskutován a bude mít případně dopad na strukturu externích akvizic.

Odpis oceňovacího rozdílu vzniklého při přeměně součástí nákladové základny u převodních cen

Nejvyšší správní soud (NSS) vydal rozsudek, který může znamenat změnu v chápání oceňovacích rozdílů vzniklých při přeměně. Lze od českých správních soudů v budoucnu očekávat zohlednění ekonomické reality v rámci převodních cen?

Daniel Szmarağowski
dszmaragowski@kpmg.cz

Michala Kopecká
mkopecka@kpmg.cz

V dané kauze daňový poplatník **nezahrnul odpis oceňovacího rozdílu**, který vznikl z důvodu rozdělení odštěpením se vznikem nové společnosti, **do nákladové základny při výpočtu převodní ceny**, respektive dosažené ziskovosti, a ověřování, zda tato spadá do zjištěného rozpětí. Použitou metodou byla metoda čistého ziskového rozpětí (TNMM).

Ve sporu nebyla rozporována použitá metoda stanovení převodní ceny (náklady plus přírážka) ani funkční a rizikový profil poplatníka. Sporným bylo „pouze“ nezahrnutí odpisu oceňovacího rozdílu do nákladové základny. S ohledem na výši odpisu se nicméně jednalo o zásadní položku. Zjednodušeně řečeno, daňové orgány měly za to, že si daňový poplatník vyloučením této položky „uměle“ **snížil cenu svých výrobků**, a tudíž i **základ daně**. Nejvyšší správní soud se přiklonil k názoru správce daně, který opřel svoji úvahu v zásadě o to, že oceňovací rozdíl souvisel s výrobní činností daňového subjektu. Podle správce daně i NSS neexistoval při výpočtu ziskovosti provozních nákladů objektivní důvod pro vyloučení odpisů z nákladové základny, neboť se jednalo o integrální součást výrobních nákladů.

NSS zároveň zdůraznil, že při určení ceny plnění v souvislosti s převodními cenami nehraje roli daňová uznatelnost dané účetní položky. Podstatná je ekonomická souvislost daného nákladu s řízenou transakcí, nikoliv daňová uznatelnost.

Podle našeho názoru je závěr NSS z metodického hlediska přinejmenším diskutabilní. Za prvé: je třeba upozornit, že dle směrnice OECD je nutno vyloučit položky, které nemají provozní povahu a ovlivňují srovnatelnost s nezávislými transakcemi. Z hlediska převodních cen náklady na odpis oceňovacího rozdílu nesouvisí s provozní činností společnosti, ale jedná se v podstatě o mimořádnou účetní položku (zde je rozdíl od vykázání v rámci účetnictví). Za druhé: je nutné si uvědomit, že oceňovací rozdíl vzniklý při přeměnách není a nikdy nebude skutečným výdajem, je „pouze“ účetní položkou, která ve většině případů zohledňuje budoucí očekávaný ziskový potenciál odštěpené části obchodního závodu.

Domníváme se rovněž, že rozhodnutí NSS opomíjí některé zásadní souvislosti. Například, zatímco oceňovací rozdíl při přeměně se účtuje podle českých účetních předpisů a odpisuje se po dobu 15 let do nákladů, podle mezinárodních účetních standardů se oceňovací rozdíl nevykazuje, a tudíž ani neodpisuje. Použití jiných účetních standardů by tak při výkladu NSS vedlo k rozdílným výsledkům (tzn. odlišné kalkulační jednotkové ceně za

výrobek).

Zveřejněný rozsudek může znamenat zajímavý paradox i v souvislosti s nyní projednávanou novelou zákona o daních z příjmů a novým zákonem o účetnictví, na jejichž základě budou určití poplatníci moci pro stanovení základu daně vycházet z účetnictví podle mezinárodních účetních předpisů.

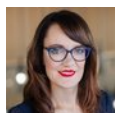
Za povšimnutí pak stojí konstatování NSS, že na daňový subjekt nelze přenášet důsledky rozhodnutí (o fúzi) učiněných jinou společností ve skupině a snižovat mu o položky vzniklé v důsledku tohoto rozhodnutí dosažený zisk.

Důsledky rozsudku

Jak tedy číst daný rozsudek? Především se jedná o „zdvižený prst“ a nutnost revize nastavení kalkulace převodních cen v případech, kdy společnost eviduje ve svém účetnictví goodwill či oceňovací rozdíl, zejména pak v situaci, kdy tyto účetní položky vznikly z titulu prodeje podniku či jeho části a staly se tak reálným výdajem pro kupujícího a nelze u nich uplatnit argumenty uvedené výše. Dále je nutné se zamyslet u případů, kdy převodní cena nezahrnuje určité položky, které nemají daňový charakter. Nedaňový charakter nákladů či výnosů sám o sobě není zárukou, že daná položka se u nákladových metod stanovení převodní ceny nemusí zahrnovat do kalkulace převodní ceny.

Rozšířený senát NSS upřesnil formální požadavky na plnou moc

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vyjasnil některé aspekty zmocňování v řízení se státními orgány. Upozornil zejména, že neexistují přísnější požadavky na udělení plné moci než výslovnost jejího přijetí zmocněncem či její udělení na samostatné listině.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Ondřej Novák
ondrejnovak@kpmg.cz

Rozšířený senát NSS ([2 As 103/2023-47](#)) odpovídal na otázku, zda akceptace zmocnění je podmínkou pro to, aby plná moc byla platná. Otázka byla položena mimo jiné s odkazem na možná obstrukční jednání s vazbou na zmocňování. NSS i Ústavní soud v minulosti dovodily, že pokud byl procesní úkon zjevně učiněn za jiného, je zákonnou povinností zmocněnce doložit soudu své oprávnění zmocnitele zastupovat včetně akceptace zmocnění. Šlo však o specifickou situaci řízení s povinným zastoupením advokátem.

Dle rozšířeného senátu obecně platí, že písemná plná moc předkládaná účastníkem řízení **nemusí být vyhotovena na samostatné listině a nemusí být opatřena přijetím** (akceptační doložkou) ze strany zmocněnce či jeho podpisem. Pokud byla plná moc předložena v rámci jiného podání, nezakládá to bez dalšího pochybnost o zastoupení.

Tento výklad znamená, že pokud neexistují pochybnosti ohledně plné moci, pak jsou úkony správního orgánu provedené vůči zástupci účinné, i když by se následně ukázalo, že zastoupení v rovině soukromoprávní neexistovalo. Přijatý výklad tedy vede např. k tomu, že přes následný závěr o neexistenci smluvního vztahu zakládajícího zmocnění se doručení takovému „zmocněnci“ může považovat i nadále za účinné – negativní následky tak ponese ten, kdo nesprávně zmocněnce označil.

Plná moc je totiž primárně **projevem vztahu zmocnění navenek vůči třetím osobám**. Je **jednostranným úkonem** zmocnitele, na rozdíl od právního jednání, které zakládá vztah zastoupení. Ten je dvoustranný. Toto platí napříč českým právním řádem, přičemž dřívější speciální úprava v daňovém řádu, která pro daňové řízení výslovně vyžadovala akceptaci plné moci, byla od 1. března 2011 opuštěna. Plná moc tedy může být obsažena v jakémkoliv podání zmocnitele, ať už v listinné nebo elektronické podobě, včetně podání datovou schránkou.

Dle rozšířeného senátu není popsán přístup překážkou postihnutí případných obstrukčních jednání, např. pokud je plná moc v podání skrytá jako snadno přehlédnutelná textace nebo nenápadná formulace v rámci rozsáhlého textu.

SDEU k posuzování stálé provozovny pro účely DPH

SDEU v rozsudku C 533/22 SC Adient Ltd & Co. KG potvrdil své dřívější závěry ohledně vzniku stálé provozovny pro účely DPH.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

Daniela Sommer
ddsommer@kpmg.cz

V posuzovaném případě, obdobně jako ve věcech C 232/22 Cabot Plastics a C 333/20 Berlin Chemie, soud rozhodl, že by nemělo být pro otázku pasivní provozovny rozhodující, zda poskytovatel a příjemce služeb jsou součástí jedné skupiny. Současně potvrdil, že není možné, aby vznikla pasivní provozovna založená na zdrojích (lidských a technických), které by byly totožné se zdroji, jež poskytovatel využívá právě pro poskytnutí služeb této provozovně.

Rumunská společnost působící v oblasti dodávek pro automobilový průmysl poskytovala zpracovatelské a související služby spřízněné německé společnosti, která byla v Rumunsku zaregistrována k DPH. Tyto služby fakturovala na základě obecného pravidla centrále příjemce v Německu – tedy bez rumunské DPH. Rumunská finanční správa tento postup rozporovala s odkazem na **domnělou přítomnost stálé provozovny** německé společnosti. To by zakládalo povinnost rumunské společnosti odvést DPH. Příklad se dostal před Evropský soudní dvůr. Ten se tedy zabýval tím, **jaké faktory jsou rozhodující pro vznik „pasivní provozovny“** (tj. provozovny pro účely DPH schopné přijímat služby).

V prvé řadě SDEU uvádí, že **zdanění služeb v místě stálé provozovny je výjimkou** z obecného pravidla pro určení místa plnění. Tuto výjimku je nutno vykládat restriktivně a je možné uplatnit ji pouze tehdy, jsou-li splněny podmínky vybavenosti této provozovny lidskými a technologickými zdroji schopnými tyto služby přijímat pro vlastní potřebu.

Skutečnost, že obě společnosti **patří do stejné skupiny** nebo že jsou **svázány smlouvou o poskytování zpracovatelských služeb**, nemůže sama o sobě založit pasivní provozovnu pro účely DPH. SDEU však zdůraznil, že je třeba ověřit, zda z pohledu pracovních podmínek a podmínek odměňování nejsou zaměstnanci poskytovatele zpracovatelské služby ve skutečnosti podřízeni příjemci služby.

Dle SDEU ani struktura, která umožňuje dodání zboží, není pro existenci pasivní provozovny relevantní. Pro účely stanovení místa plnění u poskytnutí služby je třeba danou strukturu posuzovat odděleně, tedy pouze z hlediska její schopnosti přijímat a využívat tyto služby.

Závěrem SDEU uvádí, že existence stálé provozovny předpokládá využívání lidských a technických zdrojů, které jsou odlišné od zdrojů, jež používá poskytovatel služeb. Tyto zdroje musí být k dispozici příjemci služeb, aby je mohl využít v souladu s vlastními potřebami.

S výhradou ověření výše uvedených skutečností ze strany předkládajícího soudu v daném případě společnosti stálá

27 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

provozovna v Rumunsku nevznikla. Při posuzování vzniku stálé provozovny je tedy třeba vždy vycházet z konkrétní situace. Ta může být různá v závislosti na smluvním vztahu a zapojení společností do dodavatelského řetězce.

Zároveň doporučujeme nezapomenout ani na související dopad na oblast daně z příjmů a převodních cen.

28 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Stručné aktuality, červenec 2024

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- GFŘ zveřejnilo postoj k zajištění jednotné správy dorovnávacích daní, který odkazuje na dosud schválené metodické materiály OECD ke globální minimální dani. Z těchto materiálů vychází směrnice Rady EU 2022/2523 a zákon č. 416/2023 Sb. o dorovnávacích daních. GFŘ informovalo, že v zájmu zachování jednoty výkladu a bezrozpornosti pravidel nebude tyto materiály překládat do češtiny. GFŘ ujistilo, že bude poskytovat metodickou podporu prostřednictvím odborných setkání se zástupci poplatníků a představiteli profesních organizací.
- Ministerstvo financí v tiskové zprávě potvrdilo jednoznačný záměr prodloužit až do roku 2026 možnost daňově uplatnit pomoc Ukrajině v rozsahu daném zákonem č. 128/2022 Sb., o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.
- GFŘ vydalo informaci k osvobození příjmů z titulu stravování bývalých zaměstnanců, kteří jsou ve starobním nebo invalidním důchodu. Nepeněžní příspěvek na stravování poskytovaný těmto bývalým zaměstnancům je podle zákona č. 163/2024 Sb. (konsolidační balíček) osvobozen až do limitu 116,20 Kč za kalendářní den (pro rok 2024). Osvobození se uplatní zpětně od 1. ledna 2024, což znamená, že zaměstnavatelé mohou provést opravy sražených záloh na daň a pojistné.
- Ve Finančním zpravodaji číslo 5/2024 vyšel Seznam smluvních států uplatňujících společný standard pro oznamování a rozhodných dnů a seznam pro účely plnění informační povinnosti podle zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní.

Vybíráme ze Sbírky zákonů v červnu:

- Zákon č. 163/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, a s ním související vyhláška č. 178/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 247/2013 Sb., o žádostech podle zákona o investičních společnostech a investičních fondech.
- Zákon č. 162/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.
- Zákon č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním, a s ním související novelizace dalších zákonů.
- Zákon 182/2024, kterým se mění vodní zákon č. 254/2001 Sb., zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a zákon č. 465/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon).
- Nařízení vlády č. 184/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 240/2014 Sb., o výši sazeb mýtného a slevy na mýtném a o postupu při uplatnění slevy na mýtném, ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti pracovního práva, imigrační oblasti a dalších zákonů v gesci MPSV:

- Zákon č. 152/2024 Sb., o mimořádném odpuštění penále z pojistného na veřejné zdravotní pojištění.
- Sdělení MPSV č. 177/2024 Sb., kterým se vyhlašuje částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné

29 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory.

- Nařízení vlády č. 187/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 202/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě, ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 182/2007 Sb., o odchylné úpravě pracovní doby a doby odpočinku členů jednotky hasičského záchranného sboru podniku.
- Od 1. července 2024 vešly v účinnost některé legislativní úpravy z dílny MPSV. Došlo například k výraznému zvýšení příspěvku na péči a k zavedení povinné evidence DPP. Česko se také více otevírá kvalifikovaným pracovníkům z bezpečných zemí. V účinnost vstupují rovněž dvě vládní nařízení navržené MPSV.
- Od 1. července 2024 nabývají účinnosti novinky týkající se doplňkového penzijního spoření a penzijního připojištění, které mění výši přiznávání státních příspěvků.

Z dalších oblastí upozorňujeme na následující:

- Poslanci ve třetím čtení schválili novelu zákona o cenách. Cílem návrhu je primárně odstranit případy, kdy se zbytečně překrývá působnost jednotlivých cenových orgánů k výkonu cenových kontrol. Mezi hlavní změny patří sjednocení nejednotného vymezení působnosti jednotlivých cenových orgánů, sjednocení pravidel pro vydávání cenových rozhodnutí nebo sjednocení terminologie napříč cenovými předpisy.
- MPO připravilo aktualizaci Národní strategie umělé inteligence (NAIS), která stanoví priority a cíle v této oblasti do roku 2030. Klíčovými oblastmi NAIS jsou výzkum, vývoj a inovace, vzdělávání, průmysl, trh práce, etické, právní a bezpečnostní aspekty a veřejná správa i veřejné služby. Aktualizaci strategie vložilo MPO do meziresortního připomínkového řízení.

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- Dne 30. května 2024 vydala generální advokátka Juliane Kokott stanovisko ve věci C-432/23. Jedná se o další případ, který se věnuje rozsahu profesní mlčenlivosti. Španělský finanční úřad požádal lucemburské úřady o informace týkající se španělské společnosti, které měla poskytnout její lucemburská právnička. Ta to ovšem odmítla s odvoláním na profesní mlčenlivost. Lucemburský Nejvyšší správní soud položil předběžnou otázku ohledně použití profesní mlčenlivosti při výměně informací. Podle generální advokátky je poskytování služeb advokáty chráněno profesní mlčenlivostí, a to včetně poradenství v oblasti obchodního práva.

Shrnutí vývoje ohledně Píliře 2 ve vybraných státech a EU

- Belgická daňová správa zveřejnila 29. května 2024 dekret s podrobnostmi k povinné registraci pro účely dorovnávacích daní.
- Německé ministerstvo financí zveřejnilo návrh daňového přiznání pro účely vnitrostátní dorovnávací daně.
- V italském oficiálním věstníku byl zveřejněn ministerský dekret implementující přechodné bezpečné přístavy.
- Španělsko zveřejnilo konzultační dokument k transpozici směrnice EU o minimálním zdanění.
- Několik švýcarských kantonů zvýšilo daňové sazby s účinností od 1. ledna 2024.
- Guernsey, Jersey a Isle of Man oznámily zavedení kvalifikované vnitrostátní dorovnávací daně od 1. ledna 2025.
- Evropská komise vyzvala šest členských států (Kypr, Lotyšsko, Litva, Polsko, Portugalsko a Španělsko), aby transponovaly směrnici EU o minimální úrovni zdanění.

30 | Daňové a právní aktuality – červenec 2024

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2024 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.